



HALDEN KOMMUNE SENTRALADMINISTRASJON
Postboks 150
1751 HALDEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anne Helene Grini, 32266869

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 - Halden kommune

Halden kommune har avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2023. Grunnen til dette er at Remmendalen avløpsrenseanlegg ikke overholder renskravet for fosfor.

Vi gjør kommunen oppmerksomme på at dersom avvik på renskravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket, jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Kommunen skal betale et gebyr på 7 800 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapport for Halden kommune sitt avløpsnett, Remmendalen avløpsrenseanlegg og Remmendalen slambehandlingsanlegg.

Avløpsnett til Remmendalen avløpsrenseanlegg

Halden kommune har rapportert at avløpsnettet til Remmendalen avløpsrenseanlegg har 21 installerte regnvannsoverløp i fellessystem og 71 installerte nødoverløp. Dere har beregnet at 52 175 m³ urensset avløpsvann og 84 kg fosfor ble sluppet ut via overløp på avløpsnettet i 2023. Dette er en økning fra 2022 da dere rapporterte at 39 454 m³ urensset avløpsvann og 63,1 kg fosfor ble sluppet ut via overløp.

I 2023 er det rapportert at 30 006 innbyggere og 532 fritidsboliger er tilknyttet avløpsnettet. Dette er en nedgang sammenlignet med 2022. I skjemaet for årsrapportering skriver dere at det er blitt tilknyttet 45 boliger, 19 fritidsboliger og 5 næringsvirksomheter i løpet av rapporteringsåret. Kommunen informerer om at dere for rapporteringsåret 2023 har benyttet en annen metode for antall tilknyttede til avløpsnettet, og at dette er bakgrunnen for nedgangen i antall tilknyttede sammenlignet med rapporteringsåret 2022.



Dere rapporterer om at det fortsatt er problemer med fremmedvann, men at planlagte tiltak for 2024 er å jobbe med å redusere dette. Dere jobber også med separering i henhold til hovedplan.

Remmendalen avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Remmendalen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 4 943 691 m³ avløpsvann og at 2 186 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,04 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp er dermed redusert sammenlignet 2022, da andelen avløpsvann i overløp på avløpsrenseanlegget utgjorde 0,07 %.

Remmendalen avløpsrenseanlegg klarer sekundærrensekravene for BOF₅ og KOF_{CR} i 2023. Når det gjelder renseseffekten for fosfor ved anlegget, ser vi at denne ligger rett under eller rett over kravet på 90 %, avhengig av hvilken beregningsmetode som benyttes. Ifølge den automatiske beregningen som gjøres i Miljødirektoratet sitt egenkontrollrapporteringsskjema (Mdir-010) er renseseffekten for fosfor 89,51 %. Ifølge kommunens beregning derimot, oppnår anlegget en renseseffekt på 90,8 %.

Når Statsforvalteren skal vurdere hvorvidt renseskravene i tillatelsen er oppnådd legger Statsforvalteren normalt sett til grunn verdiene fra de automatiske beregningene i Mdir-010. De automatiske beregningene baserer seg på fire ulike metoder, og valg av metode bestemmes ut fra hvilke data som kommunen har rapportert i Altinn. En nærmere beskrivelse av de ulike beregningsmetodene finnes på Miljødirektoratet sine nettsider: [Avløpsrapportering: Årlig rapportering for avløp - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#).

Vi registrerer at beregningsmetoden som kommunen har brukt er en av metodene som Mdir-010 bruker ved beregning av stoffmengder og renseseffekt. Som følge av dataene som kommunen har rapportert har imidlertid Mdir-010 valgt en annen metode som prioritert beregningsmetode. Ettersom beregningen til Mdir-010 viser en renseseffekt for fosfor på 89,51 %, mens kravet i tillatelsen er 90 %, har anlegget avvik fra fosforrensekravet i 2023. Dette er gjentakende avvik fra 2022. Gjentakende avvik fra renseskrav regnes normalt som alvorlig. I dette tilfellet ser vi imidlertid at begge beregningsmetodene gir en renseseffekt som ligger svært nærme 90 %. Ettersom det alltid vil være noe usikkerhet knyttet til de innrapporterte dataene, vurderer Statsforvalteren at vi ikke vurderer dette som alvorlig avvik i år, men at det likevel regnes som et avvik.

Vi forutsetter at kommunen gjennomfører tiltak på rensesanlegget for å øke renseseffekten for fosfor, slik at renseskravet overholdes i årene fremover. Vi understreker at dersom renseseffekten for fosfor ved anlegget er under 90 % ved neste års rapportering, vil vi gi alvorlig avvik på dette.

Anleggets dimensjonerende kapasitet er i dag oppgitt til å være 42 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2023 var 45 480 pe (BOF₅). Deres beregninger tilsier at avløpsanlegget er overbelastet med organisk stoff. Dere klarer riktignok sekundærrensekravene i 2023, men siden anlegget har hatt problemer med å overholde renseskravet for fosfor i flere år, er det viktig at kommunen ikke tillater påslipp til avløpsrenseanlegget som gjør at kravene i utslippstillatelsen ikke kan overholdes.

Det er tatt innløps- og utløpsprøver på tungmetaller og miljøgifter i rapporteringsåret. Vi ser at avløpsrenseanlegget har hatt en vesentlig økning i tilført mengde og utslippsmengde for stoffene HBCD/HBCDD, TBBPA og kvikksølv. Statsforvalteren spurte kommunen i e-post datert 23.04.2024 om tallene stemte. Driftsassistansen informerte om at deteksjonsgrensene har variert over året. Resultatene er registrert som halv deteksjonsgrense. Ifølge laben er grunnen forskjellig



prøvematriks. Driftsassistansen informerer om at analysene kan påvirkes av partikler og annet innhold i prøvene, slik at de ikke klarer lavest mulig deteksjonsgrense. Alle tre analyser er under deteksjonsgrense for de organiske miljøgiftene. Statsforvalteren tar dette til etterretning.

Resipientovervåking

I henhold til utslippstillatelse datert 16.12.2010 skal kommunen bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Haldenvassdraget med Iddefjorden/Ringdalsfjorden samt Ytre Oslofjord.

Vi minner om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Remmendalen slambehandlingsanlegg

Remmendalen slambehandlingsanlegg har i 2023 mottatt og behandlet 557 tonn avløpsslam (TS). Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 831 tonn (TS). Behandlet slam er brukt til jordbruksarealer, noe er lagt på eget lager og noe er blitt disponert.

Dere har rapportert at det i 2023 ble produsert 285 427 normalkubikkmeter biogass, hvorav 7 509 normalkubikkmeter ble faklet, 160 667 normalkubikkmeter ble brukt til å produsere elektrisitet og 117 251 normalkubikkmeter gikk til interne formål.

Analysen på slam ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal (kvalitetsklasse 0, I eller II).

Statsforvalteren minner om at behandling av avløpsslam er å anse som avfallsbehandling. Dette medfører at dersom et slambehandlingsanlegg har kapasitet til å behandle over 75 tonn *våttvekt/døgn* ved biologisk behandling, eller 100 tonn *våttvekt/døgn* ved kun anaerob utråtning, er aktiviteten omfattet av Industriutslippsdirektivet og BREF Waste Treatment (WT), jf. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg 1 punkt 5.3 b). Slambehandlingsanlegg som er omfattet av BREF WT må forholde seg til de forpliktende utslippsnivåene (BAT-AEL) for utslipp (både direkte og indirekte) til vann, samt utslipp til luft. BREF WT ligger her: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>

Konklusjon

Halden kommune har rapportert utfyllende for 2023. Rapporteringen viser at kommunen fortsatt har problemer med fremmedvann på avløpsnett. Avløpsrenseanlegget mottar også mer organisk stoff i maksuke enn det anlegget er dimensjonert for, noe som betyr at anlegget i perioder er overbelastet med organisk stoff. Videre viser rapporteringen at Remmendalen avløpsrenseanlegg ikke klarer rensekravet for fosfor. Vi forutsetter at kommunen gjennomfører tiltak på renseanlegget for å øke renseseffekten for fosfor, slik at rensekravet overholdes i årene fremover. Vi understreker at dersom renseseffekten for fosfor ved anlegget er under 90 % ved neste års rapportering, vil vi gi alvorlig avvik på dette.

Vi gjør kommunen oppmerksomme på at dersom avvik på rensekravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensninger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket, jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.



Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapporten for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Oslo og Viken.](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Halden kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på 2 egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 7 800.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anne Helene Grini
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent